

Vergaderjaar 2025–2026

37 035 A

Wijziging van de begrotingsstaat van het
Mobiliteitsfonds voor het jaar 2026 (wijziging
samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 2**MEMORIE VAN TOELICHTING****A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL**

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in:
de begrotingsstaat voor het Mobiliteitsfonds (A)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat
V.P.G. Karremans

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende suppletoire begroting voor het Mobiliteitsfonds zijn gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën. Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016, [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

2 Overzicht belangrijkste uitgaven en ontvangsten mutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgaven- en ontvangstenmutaties 2026 (Suppletoire Begroting September) (Bedragen in € miljoen)

	Artikelnummer	Uitgaven	Ontvangsten
Vastgestelde begroting 2026		10.468,6	482,2
Mutaties 1e suppletoire begroting 2026		401,9	– 20,5
Stand 1e suppletoire begroting 2026		10.870,5	461,7
Belangrijkste mutaties suppletoire begroting september 2026		285,9	6,1
Kaderrelevante mutaties Mobiliteitsfonds			
1. Loon- en Prijsbijstelling 2026		2,4	
2. Bijdragen derden		6,1	6,1
Hoofdwegennet	12	7,4	7,4
Spoorwegen	13	0,5	0,5
Hoofdvaarwegennet	15	2,8	2,8
Megaprojecten Verkeer en Vervoer	17	– 4,6	– 4,6
3. Generale Kasschuiven Mobiliteitsfonds Miljoenennota 2027	divers	300,5	
- Spoorwegen		185,4	
- Vernieuwing Hoofdwegen		54,6	
- Zuidasdok		60,5	
4. Overboekingen beleidsbegroting IenW (XII)	divers	– 8,1	
Decentraal Spoor	13 & 14	– 30,8	
Overige overboekingen	divers	22,7	
5. Overboekingen van en naar andere ministeries	divers	– 16,5	
6. Overboekingen Deltafonds	12	1,2	
7. Opvragen AP-middelen	15	0,4	
Stand suppletoire begroting september 2026		11.156,4	467,8

Toelichting

Loon- en Prijsbijstelling 2026: Naar aanleiding van de CAO-

onderhandeling is er nog een extra tranche aan loonbijstelling (0,3% procentpunt) ontvangen vanuit het ministerie van Financiën.

Bijdragen derden: Dit betreft de wijziging van diverse bijdragen van derden aan het Mobiliteitsfonds vanuit het Hoofdwegennet, Spoorwegennet, Hoofdvaarwegennet en de Megaprojecten. In de artikelgewijze toelichtingen worden per artikel de bijdrage van derden nader toegelicht.

Generale Kasschuiven Mobiliteitsfonds Miljoenennota 2027:

Om de beschikbare budgetten in een realistischer ritme te zetten ten aanzien van de programmering, hebben er generale kaderaanpassingen plaatsgevonden in deze begroting. Onderstaand zijn deze kaderaanpassingen toegelicht.

Openbaar vervoer en spoor: Dit betreffen de generale kasschuiven vanuit 2027 naar 2026 toe. OVS kan in 2026 versnellen op het aanlegprogramma personenvervoer, verkenning en planuitwerking personenvervoer, ERTMS en PHS. Er wordt € 185,4 miljoen verschoven uit 2027 naar 2026.

Vernieuwing Hoofdwegen: dit is nodig om te voorkomen dat er vertraging optreedt bij de betaling van verschillende vernieuwingstunnels (de Noordtunnel en Drechtunnel. In 2026 vindt een kaderaanpassing plaats van € 54,6 miljoen uit latere jaren naar 2026 toe/

Zuidasdok: omdat het zwaartepunt van de werkzaamheden van de aannemer in 2026 zit, is er meer budget nodig dan oorspronkelijk geraamd was in dit jaar. Er schuift dus € 60,5 miljoen vanuit latere jaren naar 2026 toe.

Overboekingen beleidsbegroting IenW (HXII): Voor de uitvoering van diverse projecten en programma's op de beleidsbegroting HXII is er in 2026, - € 8,1 miljoen overgeboekt vanuit het MF. De grootste overboeking zijn de middelen voor de SPUK Decentraal Spoor (- € 30,8 miljoen) dat wordt beschikt op HXII.

Overboekingen andere ministeries: Dit betreft de overboekingen van en naar andere ministeries. In 2026 gaat het om - € 16,5 miljoen. De grootste overboeking is de BTW-afdracht voor de Regeling Impuls Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

Overboekingen Deltafonds: Dit betreft een overboeking vanuit het Deltafonds voor Cybersecurity.

Opvragen AP-middelen: Dit betreft het opvragen van middelen uit de Algemene Post voor de Partiële Herziening Noordzee, om de scheepvaartveiligheid te kunnen waarborgen.

3 Productartikelen

3.1 Artikel 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 11 Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte			
11	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	361.765	- 325.817	35.948
Uitgaven	338.169	- 324.256	13.913
11.01 Verkenningen	6.998	- 499	6.499
11.02 Korte termijn mobiliteitsmaatregelen			
11.03 Reserveringen	54.855	- 47.541	7.314
11.03.01 Programma's	4	0	4
11.03.02 Overige reserveringen	8.786	- 4.729	4.057
11.03.03 Reserveringen Coalitieakkoord	46.065	- 42.812	3.253
11.04 Generieke investeringsruimte	276.316	- 276.216	100
Ontvangsten			
11.09 Ontvangsten			

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op artikel 11 Verkenningen, Reserveringen en Investeringsruimte is in 2026 verlaagd met € 325,8 miljoen. De mutaties bij de verplichtingen sluiten grotendeels één-op-één aan bij de toelichtingen op de uitgaven

Uitgaven

De uitgaven op het artikel 11 Verkenningen, Reserveringen en Investeringsruimte zijn in 2026 zijn met € 324,3 miljoen verlaagd. Dit is hoofdzakelijk het resultaat van de volgende mutaties in 2026:

Artikel 11.01 Verkenningen

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en worden daarom niet toegelicht (zie normering in de leeswijzer).

Artikel 11.03 Reserveringen

Kasschuiven Reserveringen (- € 48,1 miljoen)

Er zijn budgetneutrale kasschuiven doorgevoerd om de programmering op het artikelonderdeel 11.03 Reserveringen te actualiseren naar het meest realistische ritme. De grootste kasschuiven vinden plaats op:

- Reservering Rijnburg (- € 43,7 miljoen): de reservering Rijnburg wordt niet ingezet in 2026 en is daarom doorgeschoven.
- Schone Lucht Akkoord (- € 3,0 miljoen): de middelen worden doorgeschoven naar 2028, omdat de einddatum van een aantal maatregelen is verzet naar 2028.
- Diverse kleine aanpassingen (- € 1,4 miljoen).

Diverse kleinere mutaties (€ 0,6 miljoen)

Artikel 11.04 Generieke Investeringsruimte

Kasschuiven Generieke Investeringsruimte (- € 96,3 miljoen)

Er zijn budgetneutrale kasschuiven doorgevoerd om de programmering op het artikelonderdeel 11.04 Generieke Investeringsruimte te actualiseren naar het meest realistische ritme. Het gaat met name om een actualisatie die nodig is geweest om het beschikbare budget in lijn te stellen met de gewenste loon- en prijscompensatie in 2026. Hierdoor schuift er in totaal op dit artikelonderdeel € 95,3 miljoen naar latere jaren toe.

Overboeking Loon- en prijsbijstelling 2026 (- € 179,2)

- Overboeking loon- en prijsbijstelling (- € 181,6 miljoen): dit betreft het overboeken van de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2026 vanuit de generieke investeringsruimte 11.04, naar de productartikelen van het Mobiliteitsfonds.
- Toekenning extra tranche loonbijstelling vanuit FIN: (€ 2,4 miljoen): daarnaast is er naar aanleiding van de CAO-onderhandeling nog een extra tranche aan loonbijstelling (0,3% procentpunt) ontvangen vanuit het ministerie van Financiën.

Diverse kleinere mutaties (- € 0,7 miljoen)

3.2 Artikel 12 Hoofdwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 12 Hoofdwegennet

12	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	6.749.983	622.423	7.372.406
Uitgaven	4.743.699	357.635	5.101.334
12.01 Exploitatie	31.186	1.761	32.947
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	31.186	1.761	32.947
12.02 Onderhoud en vernieuwing	1.881.777	87.167	1.968.944
12.02.01 Onderhoud	1.468.048	22.044	1.490.092
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	1.468.048	22.044	1.490.092
12.02.04 Vernieuwing	413.729	65.123	478.852
12.03 Ontwikkeling	1.067.169	- 155.131	912.038
12.03.01 Aanleg	454.355	- 140.792	313.563
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	3.800	- 108	3.692
12.03.02 Planning en studies	187.517	34.395	221.912
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	-	-	-
12.03.03 Optimalisering gebruik	425.297	- 48.734	376.563
12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	971.131	407.878	1.379.009
12.06 Netwerkgebonden kosten HWN	792.436	15.960	808.396
12.06.01 Apparaatskosten RWS	719.643	14.372	734.015
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	719.643	14.372	734.015
12.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	72.793	1.588	74.381
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	72.793	1.588	74.381
Ontvangsten	175.610	7.410	183.020
12.09 Ontvangsten	175.610	7.410	183.020
12.09.01 Ontvangsten	38.778	6.441	45.219
12.09.02 Tolopgave	136.832	969	183.020

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel Hoofdwegennet voor 2026 wordt met € 622,4 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

Verplichtingschuif A27 Houten-Hooipolder (€ 475,1 miljoen)

Ten behoeve van de gunning van het fase 2 contract Merwedeburg West wordt € 475,1 miljoen van latere jaren naar 2026 geschoven. Daarbij kan het contract van fase 2 met de aannemer in 2026 worden aangegaan.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 186,1 miljoen)

Het verplichtingenbudget wordt in 2026 verhoogd met € 186,1 miljoen als

gevolg van de toegekende loon- en prijsbijstelling 2026.

Overboekingen overige ministeries (- € 14,1 miljoen)

Dit betreft voornamelijk de afdrachten aan het BTW-compensatiefonds in het kader van de Regeling Impuls Strategisch plan Verkeersveiligheid (- € 12,3 miljoen) en de SPUK Klimaatneutrale en Circulaire Infrastructuur (- € 1,4 miljoen).

Verplichtingenschuif Regeling SEB (- € 64,5 miljoen)

Dit betreft een verplichtingenschuif voor de regeling Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) van € 64,5 miljoen in verband met de actualisatie en afwikkeling van verplichtingen uit voorgaande jaren. Met de verplichtingenschuif komen de SEB middelen ten gunste van 2027.

De overige mutaties van het verplichtingenbudget van het artikel worden met name veroorzaakt door mutaties die worden toegelicht onder de uitgaven en door diverse kleinere mutaties.

Uitgaven

De uitgaven van het artikel Hoofdwegennet voor 2026 worden met € 357,6 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

12.01 Exploitatie

De verhoging van de uitgaven met € 1,8 miljoen in 2026 voor dit artikelonderdeel wordt veroorzaakt door diverse kleine mutaties.

12.02 Onderhoud en vernieuwing

De verhoging van de uitgaven met € 87,2 miljoen in 2026 voor dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Kasschuif Vernieuwing RWS (€ 54,6 miljoen)

Dit betreft een generale kasschuif ten behoeve van meerdere vernieuwingsprojecten van RWS, o.a. de Noordtunnel (€ 27,2 miljoen), Drechtunnel (€ 10,1 miljoen), Kunstwerken A44 (€ 4,7 miljoen), Vernieuwing Brug over de Noord N915 (€ 4,4 miljoen). Om vertraging bij de uitvoering van de Noordtunnel te voorkomen zijn Long Lead Items naar 2026 verschoven, tevens vallen een deel van de werkzaamheden in de doorgrondingsfase in 2026. Voor de Drechtunnel heeft de gunning plaatsgevonden en is de samenwerking met de aannemerscombinatie van start gegaan. Bij de werkzaamheden aan de Lisserswegviaduct bij de A44 zijn betonnen funderingsbalken aangetroffen die moesten worden verwijderd. Het project Vernieuwing Brug over de Noord N915 is onder hoge tijdsdruk afgerond in 2025, hierdoor zijn er extra uitgaven geweest.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 37,1 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Overboekingen binnen artikel (- € 6,4 miljoen)

De grootste overboekingen binnen artikel zijn de opdracht voor het uitvoeren van verkeersveiligheidsmaatregelen op de A37 (€ 2,7 miljoen) en Verambtelijking Wet DBA waarbij aantal individuele dossier worden verambtelijkt (- € 8,3 miljoen).

Diverse kleinere mutaties (€ 1,9 miljoen)

12.03 Ontwikkeling

De verlaging van de uitgaven met € 155,1 miljoen in 2026 voor dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Overboekingen binnen artikel (- € 132,2 miljoen)

Voor de gunning van het fase 2 contract bij de A27 Houten-Hooipolder werd er 133,9 miljoen intern overgeboekt naar het programmabudget.

Het restant wordt verklaard door diversie kleine mutaties Verder zijn er overige kleine mutaties (- € 1,7 miljoen).

Kasschuiven Hoofdwegennet (- € 68,2 miljoen)

Op dit artikelonderdeel zijn meerdere kasschuiven van 2026 naar latere jaren geboekt. Ten behoeve van de kasschuif naar voren voor de gunning van de Merwedeburg bij de A27 Houten-Hooipolder zijn tegenschuiven geboekt van de Loon en Prijsbijstelling (- € 18,3 miljoen) en de A2 Deil-Vugt (- € 54,0 miljoen) waarbij het kasbudget in 2026 verlaagd wordt. Het restant wordt verklaard door diverse kleine kasschuiven (€ 4,1 miljoen).

Kaderruilen 2026 Hoofdwegennet (€ 32,0 miljoen)

Er zijn kaderruilen doorgevoerd om de overprogrammering in een beheersbaar ritme te krijgen en om de programmering en budgetten te verdelen tussen de modaliteiten om ontstane negatieve kaderstanden op artikelonderdelen op te lossen. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 18,5 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Overboeking overige Ministeries (- €12,5 miljoen)

Dit betreft voornamelijk de afdracht aan het BTW-compensatiefonds in het kader van de Regeling Impuls Strategisch plan Verkeersveiligheid (- € 12,3 miljoen).

Bijdragen derden (€ 6,4 miljoen)

Dit betreft voornamelijk de eindafrekeningen van de specifieke uitkering Bermmaatregelen N-wegen (€ 3,9 miljoen) en Impulsregeling Strategisch Plan Verkeersveiligheid (€ 1,5 miljoen). De ontvangsten betreffen de niet-bestede middelen die zijn uitgekeerd en vloeien terug naar het programmabudget van de subsidie veilige N-wegen en van de impulsregeling SPV.

Diverse kleinere mutaties (€ 1,0 miljoen)

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verhoging van de uitgaven met € 407,9 miljoen in 2026 voor dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Kasschuif A27 Houten-Hooipolder (€ 386,7 miljoen)

Ten behoeve van de gunning fase van het contract voor de Merwedeburg west bij de A27 Houten Hooipolder is er 386,7 miljoen van latere jaren naar 2026 verschoven. In 2026 worden namelijk al de eerste kosten gemaakt door de aannemer.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 20,4 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Diverse kleine mutaties (- € 0,1 miljoen)

12.06 Netwerkgebonden kosten HWN

De verhoging van de uitgaven met € 15,7 miljoen in 2026 voor dit artikelonderdeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 10,1 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Overboekingen binnen artikel (€ 5,9 miljoen)

Als gevolg van de Wet DBA worden een aantal dossiers en werkzaamheden verambtelijkt, waardoor aanvullende inzet van personeel en uitvoeringscapaciteit noodzakelijk is in 2026.

Diverse kleinere mutaties (- € 0,3 miljoen)

Ontvangsten

De hogere ontvangsten van € 7,4 miljoen in 2026 betreft meerdere bijdragen, voornamelijk de eindafrekeningen van de specifieke uitrekening Bermmaatregelen N-wegen (€ 3,9 miljoen) en Impulsregeling Strategisch Plan Verkeersveiligheid (€ 1,5 miljoen).

3.3 Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 13 Spoorwegen

13	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	3.650.604	112.155	3.762.759
Uitgaven	3.155.538	87.629	3.243.167
13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	2.617.605	42.799	2.660.404
13.03 Ontwikkeling	297.676	34.830	332.506
13.03.01 Aanleg personenvervoer	199.377	29.274	228.651
13.03.02 Aanleg goederenvervoer	26.143	50	26.193
13.03.03 Optimalisering gebruik	2.221	–	2.221
13.03.04 Planning en studies personenvervoer	51.748	5.456	57.204
13.03.05 Planning en studies goederenvervoer	18.187	50	18.237
13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	240.257	10.000	250.257
13.07 Rente en aflossing			
Ontvangsten	324.954	528	325.482
13.09 Ontvangsten	324.954	528	325.482

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel Spoorwegen voor 2026 wordt met € 112,2 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

Verplichtingschuiven Spoor (€ 27,6 miljoen)

Er zijn op dit artikelonderdeel verplichtingschuiven doorgevoerd om de programmering over de diverse jaren te actualiseren. Per saldo schuift er € 27,6 miljoen aan verplichtingen naar 2026.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 48 miljoen)

Het verplichtingenbudget wordt in 2026 verhoogd met € 48 miljoen als gevolg van de toegekende loon- en prijsbijstelling 2026.

De overige mutaties van het verplichtingenbudget van het artikel worden met name veroorzaakt door mutaties die worden toegelicht onder de uitgaven en door diverse kleinere mutaties.

Uitgaven

De uitgaven van het artikel Spoorwegen voor 2026 worden met € 87,6 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

13.02 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 42,8 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 52,8 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Overboeking van EOv naar PPS (- € 10 miljoen)

Er wordt in 2026 een bedrag van € 10 miljoen overgeboekt van EOv naar PPS ten behoeve van de ERTMS upgrade van het HSL traject. De middelen waren bij Voorjaarsnota 2026 naar EOv geboekt, maar dienen op PPS te worden verantwoord.

13.03 Ontwikkeling

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 34,8 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 0,9 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

HXII: Decentraal Spoor (- € 23,8 miljoen)

Dit betreft een overboeking naar HXII van € 23,8 miljoen ten behoeve van de exploitatie bijdragen decentraal spoor in 2026. In totaal zal in 2027 een bedrag van € 30,8 miljoen aan provincies worden beschikt via een SPUK. Naast deze overboeking wordt € 7 miljoen van deze SPUK gedekt vanuit MF artikel 14. De middelen zijn bestemd voor de provincies Overijssel (€ 14,2 miljoen), Drenthe (€ 2,8 miljoen), Limburg (€ 7,4 miljoen) en Utrecht (€ 6,4 miljoen).

Kasschuiven Generaal (€ 55,9 miljoen)

Er wordt op dit artikel circa € 55,9 miljoen aan kasbudget uit 2027 naar 2026 gehaald om de hogere realisatie op de realisatie- en planuitwerkingsprojecten bij spoorwegen in 2026 op te kunnen vangen. Dit is een generale kasschuif en loopt mee in het uitgavekader van de Rijksbegroting.

Klimaat- en energiefonds: Overboeking elektrificatie treinverkeer (€ 0,7 miljoen)

Dit betreft een overboeking vanuit het klimaat- en energiefonds voor de verduurzaming (elektrificatie) van de regionale spoorlijn Zutphen-Hengelo-Oldenzaal. De maatregel ziet op de inrichting van een programmatische aanpak om de energietransitie op het spoor zo kosteneffectief mogelijk uit te voeren.

Diverse kleinere mutaties (€ 1,2 miljoen)

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 10 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Overboeking van EOv naar PPS (€ 10 miljoen)

Er wordt in 2026 een bedrag van € 10 miljoen overgeboekt van EOv naar PPS ten behoeve van de ERTMS upgrade van het HSL traject. De middelen waren bij Voorjaarsnota 2026 naar EOv geboekt, maar dienen op PPS te worden verantwoord.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten van € 0,5 miljoen worden veroorzaakt door de volgende mutaties:

Afrekening voorschotten ProRail 2025 (€ 0,5 miljoen)

Het betreft hier de terugbetaling van de te hoge bevoorschotting aan ProRail van het 2e halfjaar van 2025. Dit wordt in 2026 als ontvangst verantwoord. Om het uitgavenbudget in stand te houden zijn tegelijkertijd de uitgaven verhoogd.

3.4 Artikel 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 14 Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's

14	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.775.789	- 12.758	1.763.031
Uitgaven	440.762	- 41.959	398.803
14.01 Regionale infrastructuur	30.966	- 7.056	23.910
14.01.02 Planning en studies prg reg/lok	7.003	- 7.000	3
14.01.03 Aanleg reg/lok	23.963	- 56	23.907
14.03 Bereikbaarheidsprogramma's	409.796	- 34.903	374.893
14.03.01 Concrete bereikbaarheidsprojecten	5	-	5
14.03.02 Regionaal Mobiliteitsprojecten	1	-	1
14.03.03 Ruimtelijke economisch programma	1	-	1
14.03.04 Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	212.408	- 37.277	175.131
14.03.05 Mobiliteitspakketen	197.381	2.374	199.755
Ontvangsten			
14.09 Ontvangsten			

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's voor 2026 wordt met € 12,8 miljoen verlaagd. Dit wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Verplichtingschuiven Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's (- € 14,3 miljoen)

Er zijn op dit artikelonderdeel verplichtingschuiven doorgevoerd om de programmering over de diverse jaren te actualiseren. Per saldo schuift er € 14,3 miljoen aan verplichtingen vanuit 2026 naar latere jaren.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 8,6 miljoen)

Het verplichtingenbudget wordt in 2026 verhoogd met € 8,6 miljoen als gevolg van de toegekende loon- en prijsbijstelling 2026.

De overige mutaties van het verplichtingenbudget van het artikel worden met name veroorzaakt door mutaties die worden toegelicht onder de uitgaven en door diverse kleinere mutaties.

Uitgaven

De uitgaven van het artikel Regionale infrastructuur en bereikbaarheidsprogramma's voor 2026 worden met € 42 miljoen verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

14.01 Regionale infrastructuur

De verlaging van dit artikelonderdeel met € 7,1 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

HXII: Decentraal Spoor (- € 7 miljoen)

Dit betreft een overboeking naar HXII van € 7 miljoen ten behoeve van de exploitatie bijdragen decentraal spoor in 2026. In totaal zal in 2027 een bedrag van € 30,8 miljoen aan provincies worden beschikt via een SPUK. Naast deze overboeking wordt € 23,8 miljoen van deze SPUK gedekt vanuit MF artikel 13. De middelen zijn bestemd voor de provincies Overijssel (€ 14,2 miljoen), Drenthe (€ 2,8 miljoen), Limburg (€ 7,4 miljoen) en Utrecht (€ 6,4 miljoen).

Diverse kleinere mutaties (- € 0,1 miljoen)

14.03 Bereikbaarheidsprogramma's

De verlaging van dit artikelonderdeel met € 34,9 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Kasschuiven bereikbaarheidsprogrammas (- € 41,3 miljoen)

Om de Rijksbijdragen aan een aantal in de bestuurlijke overleggen MIRT 2022 vastgelegde projecten op het gebied van woningbouw en mobiliteit legitiem te kunnen doen wordt gewerkt aan een daarop gerichte regeling voor het kunnen doen van specifieke uitkeringen. Deze regeling wordt naar verwachting in de tweede helft van 2026 in de Staatscourant gepubliceerd. Om deze middelen in het juiste jaar te krijgen en daarmee te kunnen voldoen aan de juridische en bestuurlijke verplichtingen richting partijen die aanspraak kunnen maken op de toegekende en daarvoor ook gereserveerde middelen, is deze kasschuif opgenomen.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 6,4 miljoen)

Dit betreft de toekenning van de loon-en prijsbijstelling tranche 2026.

3.5 Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 15 Hoofdvaarwegennet

15	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.843.947	154.097	1.998.044
Uitgaven	1.604.720	15.056	1.619.776
15.01 Exploitatie	26.184	497	26.681
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	26.184	497	26.681
15.02 Onderhoud en vernieuwing	967.058	12.844	979.902
15.02.01 Onderhoud	696.767	12.929	709.696
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	696.278	12.920	709.198
15.02.04 Vernieuwing	270.291	- 85	270.206
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	-	-	-
15.03 Ontwikkeling	126.614	- 7.733	118.881
15.03.01 Aanleg	91.978	6.228	98.206
15.03.02 Planning en studies	27.473	- 12.939	14.534
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	1.839	- 145	1.694
15.03.03 Optimalisering gebruik	7.163	- 1.022	6.141
15.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	63.190	1.513	64.703
15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	421.674	7.935	429.609
15.06.01 Apparaatskosten RWS	405.683	7.631	413.314
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	405.683	7.631	413.314
15.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	15.991	304	16.295
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	15.991	304	16.295
Ontvangsten	17.557	2.763	20.320
15.09 Ontvangsten	17.557	2.763	20.320

Toelichting

Verplichtingen

De verhoging van het verplichtingenbudget van het artikel Hoofdvaarwegennet voor 2026 met € 154,2 miljoen wordt met name veroorzaakt door mutaties die worden toegelicht onder uitgaven en:

- Vernieuwing Zandkreeksluis (€ 32,8 miljoen): om het verplichtingbudget in het juiste ritme te krijgen en nog dit jaar te kunnen starten wordt er € 32,8 miljoen naar 2026 geschoven.
- Hoofdvaarweg Lemmer - Delfzijl (€ 44,5 miljoen): De gunning van de Gerrit Krolbrug wordt in oktober 2026 voorzien, daarom schuift er € 43,5 miljoen naar 2026. Het verschil wordt verklaard door diverse kleine mutaties.
- Sluis II Wilhelminakanaal (€ 75,8 miljoen): om het project nog in 2026 te kunnen gunnen wordt er € 75,8 miljoen uit latere naar 2026 geschoven.

Uitgaven

De uitgaven op het artikel Hoofdvaarwegennet voor 2026 worden met € 15,1 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door onderstaande mutaties.

15.02 Onderhoud en Vernieuwing

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 12,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026.

15.03 Ontwikkeling

De verlaging van dit artikelonderdeel met € 7,7 miljoen wordt met name veroorzaakt door de kaderruil met wegen: Er zijn kaderruilen doorgevoerd om de overprogrammering in een beheersbaar ritme te krijgen en om de programmering en budgetten te verdelen tussen de modaliteiten. In 2026 wordt er door HVWN € 32 miljoen uitgeruild met HWN. Over alle jaren is dit per saldo budgettair neutraal voor de modaliteiten. Daarnaast vindt de tegenboeking voor de kasschuif van de SAF-incentive (artikel 11) plaats op de overprogrammering van artikel 15. Dit gaat om € 20 miljoen.

15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 7,9 miljoen wordt met name veroorzaakt door toevoeging van de loon- en prijsbijstelling tranche 2026. Het gaat om een bedrag van € 4,9 miljoen.

Ontvangsten

De ontvangstenmutaties zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet toegelicht (zie leeswijzer)

3.6 Artikel 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer

17	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	410.385	122.912	533.297
Uitgaven	585.795	191.807	777.602
17.07 ERTMS	127.958	44.419	172.377
17.07.01 Aanleg ERTMS	127.956	44.419	172.375
17.07.02 Planning en studies ERTMS	2	–	2
17.08 Zuidasdok	321.159	68.388	389.547
17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	136.678	79.000	215.678
17.10.01 Aanleg PHS	131.300	79.759	211.059
17.10.02 Planning en studies PHS	5.378	– 759	4.619
Ontvangsten	107.528	– 4.585	102.943
17.09 Ontvangsten	107.528	– 4.585	102.943

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel Megaprojecten Verkeer en Vervoer voor 2026 wordt met € 122,9 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

Verplichtingschuiven Megaprojecten Verkeer en Vervoer (€ 52,8 miljoen)

Er zijn op dit artikelonderdeel verplichtingschuiven doorgevoerd om de programmering over de diverse jaren te actualiseren. Per saldo schuift er € 52,8 miljoen aan verplichtingen naar 2026.

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 76,4 miljoen)

Het verplichtingenbudget wordt in 2026 verhoogd met € 76,4 miljoen als gevolg van de toegekende loon- en prijsbijstelling 2026.

De overige mutaties van het verplichtingenbudget van het artikel wordt met name veroorzaakt door mutaties die worden toegelicht onder de uitgaven en door diverse kleinere mutaties.

Uitgaven

De uitgaven van het artikel Megaprojecten Verkeer en Vervoer voor 2026 worden met € 191,8 miljoen verhoogd. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

17.07 ERTMS

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 44,4 miljoen wordt met name veroorzaakt door de volgende mutatie:

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 0,1 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Afrekening EU subsidies ERTMS (- € 6,2 miljoen)

Het betreft hier een afboeking van de geraamde EU ontvangsten voor ERTMS. Dit wordt in 2026 als een negatieve ontvangst verantwoord. Om

het uitgavenbudget in stand te houden zijn tegelijkertijd de uitgaven verlaagd.

Kasschuiven Generaal (€ 50,5 miljoen)

Er wordt op dit artikelonderdeel € 50,5 miljoen aan kasbudget uit 2027 naar 2026 gehaald om de hogere realisatie op ERTMS in 2026 op te kunnen vangen. Deze kasschuif wordt via het rijksbrede uitgavenplafond opgevangen (generale kasschuif).

17.08 Zuidasdok

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 68,4 miljoen wordt met name veroorzaakt door de volgende mutatie:

Loon- en prijsbijstelling 2026 (€ 7,8 miljoen)

Dit betreft de verwerking van de loon- en prijsbijstelling 2026.

Kasschuiven Zuidasdok (€ 60,5 miljoen)

Bij OV-terminal zijn fase 1 en 2 volop in uitvoering. De prognoses zijn op basis van de afgegeven planning geactualiseerd. Uit de actualisatie blijkt dat er in 2026 meer middelen benodigd zijn dan voorzien. Daarnaast was bij de initiële raming van Knooppunt Amstel het tweefase contract evenredig over 2026 en 2027 verdeeld, maar het zwaartepunt van de ontwerpfase ligt daadwerkelijk in 2026. Verder is een kasschuif naar 2026 voor de voorbereidende werkzaamheden van het project Tunnel.

Diverse kleinere mutaties (€ 0,1 miljoen)

17.10 Programma Hoogfrequent Spoorvervoer

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 79 miljoen wordt met name veroorzaakt door de volgende mutatie:

Kasschuiven Generaal (€ 79 miljoen)

Er wordt op dit artikelonderdeel € 79 miljoen aan kasbudget uit 2027 naar 2026 gehaald om de hogere realisatie op PHS in 2026 op te kunnen vangen. Deze kasschuif wordt via het rijksbrede uitgavenplafond opgevangen (generale kasschuif).

Ontvangsten

De verlaging van de ontvangsten met € 4,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door de volgende mutaties:

Afrekening EU subsidies ERTMS (- € 6,2 miljoen)

Het betreft hier een afboeking van de geraamde EU ontvangsten voor ERTMS. Dit wordt in 2026 als een negatieve ontvangst verantwoord. Om het uitgavenbudget in stand te houden zijn tegelijkertijd de uitgaven verlaagd.

Diverse kleinere mutaties (€ 1,6 miljoen)

3.7 Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten

Budgettaire gevolgen van uitvoering

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 18 Overige uitgaven en ontvangsten

18	Stand eerste suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties Suppletoire begroting september (2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	2.045	–	2.045
Uitgaven	1.807	–	1.807
18.06 Externe veiligheid	1.807	–	1.807
18.08			
Netwerkoverstijgende kosten	0	–	–
18.08.03 Afroming Eigen Vermogen Rijkswaterstaat	0	–	–
Ontvangsten	– 163.908	–	– 163.908
18.09 Ontvangsten	4	–	4
18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	– 163.912	–	– 163.912

Toelichting

Er hebben op dit artikel geen wijzigingen plaatsgevonden.